Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös

Antopäivä	Päätösnumero
22.11.2021	21/0479/2
Lähetyspäivä	**Diaarinumero**
22.11.2021	01904/20/2299

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja Jorma Fagerroos, Merikarvia

Päätös, josta valitetaan

Kuhmoisten kunnanhallituksen päätös 17.8.2020 § 119

Asian käsittely kunnanhallituksessa

Fagerroos on omasta ja edustamiensa yhtiöiden *Jofage Ky:n* ja *Jofatekniikka Oy:n puolesta* vaatinut 2.6.2020 päivätyssä kirjelmässään, että Kuhmoisten kunnan on korvattava aiheuttamansa vahinko kirjelmän liitteenä olevan laskuerittelyn mukaisesti yhteensä 878 000 euron määräisenä. Vahinko on aiheutunut kirjelmästä lähemmin ilmenevin tavoin siitä, että kunta on vuonna 1999 päättänyt jatkaa Lock-Wood Kuhmoinen Oy:n toimintaa.

Kunnanhallitus on 24.6.2020 (105 §) tekemällään päätöksellä hylännyt korvausvaatimuksen todeten, että kunta ei ole asiassa korvausvelvollinen, eivätkä korvausvaatimus ja lasku anna aihetta muihinkaan toimenpiteisiin.

Fagerroos on oikaisuvaatimuksessaan vaatinut kuntaa aloittamaan neuvottelut Fagerroosin kanssa ja korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

Kunnanhallitus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt oikaisuvaatimuksen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Fagerroos on vaatinut, että kunnanhallituksen päätökset kumotaan.

Hallinto-oikeuden on kehotettava kuntaa tekemään päätös, jossa todetaan, että kunnan vuonna 2006 poliisille tekemä tutkintapyyntö on perustunut virheellisiin tietoihin.

Päätökset ovat syntyneet virheellisessä järjestyksessä, sillä kunnanjohtaja Anne Heusala on ollut esteellinen valmistelemaan kunnanhallituksen päätöstä ja toimimaan asian esittelijänä kunnanhallituksen kokouksessa 24.6.2020. Kunnanjohtaja on vuonna 2009 hallinto-oikeudelle valituksen johdosta antamassaan lausunnossa esittänyt perusteettomia väitteitä, joiden mukaan Fagerroosin tarkoituksena olisi ollut aiheuttaa vahinkoa Kuhmoisten kunnalle. Kunta on muutoinkin kaikin keinoin pyrkinyt osoittamaan, että Fagerroos on harhauttanut kuntaa ja aiheuttanut kunnalle vahinkoa. Kunnanjohtaja on halunnut estää Fagerroosia saamasta haltuunsa Kuhmoisten kiinteistöt Oy:n tarkastuskertomusta. Kunnanjohtaja ei ole ryhtynyt Fagerroosin vaatimiin toimiin virheellisten tietojen korjaamiseksi, vaikka Fagerroos on sitä toistuvasti vaatinut. Kunnanjohtajan on pitänyt olla tietoinen esteellisyydestään vuodesta 2009 alkaen.

Kunnan julkisuuteen saattamilla virheellisillä tiedoilla on vahingoitettu Fagerroosin elinkeinotoimintaa ja aiheutettu hänelle haittaa. Sen arvioiminen, mitä pitkäaikaista vahinkoa kunnan toiminnasta on Fagerroosille aiheutunut, on käräjäoikeudessa ratkaistava asia.

Lausunnot ja selitykset

Kunnanhallitus on lausunnossaan vaatinut, että valitus hylätään. Kunnanhallitus toimii vuosien takaisia asioita selvittäessään kirjallisen aineiston varassa eikä tosiasiallisen hallintotoiminnan motiivien selvittäminen ole muulla tavoin mahdollista.

Kunnanjohtaja on selityksessään todennut, että esteellisyysväite on perusteeton. Asiaa on käsitelty eri muodoissa kunnanhallituksessa koko hänen virkauransa ajan vuodesta 2007 alkaen. Kunnan ja Fagerroosin kannat asiaan ovat vastakkaiset. Se, että kunnanjohtaja on joutunut kertomaan useasti kunnan kannan asiaan, ei aiheuta esteellisyyttä.

Fagerroos on antanut selityksen ja toimittanut lisäselvitystä. Fagerroos on todennut, että hallintojohtaja Sanna Luukkanen on ollut esteellinen osallistumaan hänen oikaisuvaatimuksensa käsittelyyn ja hallinto-oikeudelle asiassa annetun lausunnon valmisteluun sekä toimimaan asian esittelijänä kunnanhallituksen kokouksissa. Luukkanen on aiemmin maksanut Lock-Wood Teknologia Oy:lle kuuluneen kuluerän kunnan kassasta. Fagerroos on lähettänyt kunnanjohtaja Heusalalle useita kirjelmiä ja selvityspyyntöjä vuodesta 2007 alkaen. Kunnanjohtaja ei ole kuitenkaan reagoinut hänelle toimitettuihin selvityksiin Fagerroosin esittämällä tavalla, vaikka hänen tulee virassaan noudattaa hallinnon yleisiä oikeusperiaatteita. Kunnanjohtaja ei myöskään ole vastannut kaikkiin Fagerroosin kirjelmiin.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus ei tutki kunnalle annettavaa kehotusta koskevaa vaatimusta eikä hallintojohtaja Sanna Luukkasen esteellisyyttä koskevaa valitusperustetta.

Hallinto-oikeus tutkii ja hylkää valituksen muilta osin.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa tai muussa laissa.

Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu kunnan toiminnan yleinen ohjaaminen.

Kuntalain 135 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Kunnanhallituksen valituksenalainen päätös on siihen tehdyn merkinnän mukaan annettu Fagerroosille tiedoksi kirjeellä 19.8.2020, joten valitusaika on päättynyt 25.9.2020. Fagerroos on vasta valitusajan päätyttyä hallinto-oikeudelle 29.10.2020 saapuneessa selityksessään vaatinut kunnanhallituksen päätöksen kumoamista myös sillä perusteella, että hallintojohtaja on ollut esteellinen. Koska kyseistä uutta valitusperustetta ei ole esitetty 30 päivän valitusajan kuluessa, sen tutkimiselle ei ole laillisia edellytyksiä.

Päätöksen lainmukaisuus

Kuntalain 97 §:n 2 momentin mukaan kunnan viranhaltijan esteellisyydestä säädetään hallintolain 27–30 §:ssä.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin mukaan virkamies on esteellinen:
– –
7) jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan esteellisyyttä koskevan yleislausekkeen keskeinen tehtävä on turvata asian käsittelyn objektiivista puolueettomuutta eli erityisesti yleistä luottamusta menettelyn objektiivisuuteen ja riippumattomuuteen. Pelkästään asianosaisen epäluottamus virkamieheen tai viranomaisen toimintaan ei vielä perusta esteellisyyttä kyseisen lainkohdan perusteella, vaan luottamuksen vaarantumiselle on oltava erityinen syy, jonka tulee merkitykseltään rinnastua hallintolain 28 §:n 1 momentin 1–6 kohdissa säädettyihin erityisiin esteellisyysperusteisiin. Esteellisyysperusteen tulee olla myös ulkopuolisen havaittavissa. Tällainen syy voi olla esimerkiksi virkamiehelle erityisen merkityksellinen ja kiinteä ystävyys-, yhteistyö- tai kiistasuhde asianosaiseen. Pelkästään se, että viranhaltija on aiemmin käsitellyt saman asianosaisen asioita tai että asianosaisella ja viranhaltijalla on tuolloin ollut eri käsitys asiaan vaikuttavista seikoista, ei kuitenkaan perusta esteellisyyttä.

Kunnanhallitus on 24.6.2020 (105 §) tekemällään päätöksellä hylännyt Fagerroosin 2.6.2020 kuntaan kohdistaman vahingonkorvausvaatimuksen. Fagerroos on katsonut kunnanjohtajan olleen esteellinen esittelemään asiaa kunnanhallituksen kokouksessa, koska tämä on osallistunut Fagerroosin aikaisemmin kuntaan kohdistamien vaatimusten ja hänen valitustensa johdosta hallinto-oikeudelle annettujen kunnan lausuntojen käsittelyyn. Kunnanjohtajan esteellisyyden perusteeksi esitetyt seikat koskevat tilanteita, joissa kunnanjohtaja on asioiden käsittelyn yhteydessä tuonut esiin kunnan kannan erilaisiin Fagerroosin kunnalle esittämiin vaatimuksiin. Pelkästään se seikka, että kunnalla on eri käsitys kyseisistä asioista ja vahingonkorvausvelvollisuuden perusteista kuin Fagerroosilla ja että kunnanjohtaja on tuon käsityksen eri yhteyksissä ilmaissut, ei osoita, että kunnanjohtaja on ollut esteellinen käsittelemään asiaa. Asiassa ei ole muutenkaan tullut esiin sellaista erityistä syytä, jonka perusteella kunnanjohtaja Anne Heusalan puolueettomuuden voitaisiin katsoa vaarantuneen.

Kunnanhallituksen päätökset eivät ole valituksessa esitetyillä perusteilla syntyneet esteellisyyden perusteella virheellisessä järjestyksessä. Valituksessa tarkoitettuja periaatteita koskevissa hallintolain säännöksissä ei ole säädetty kunnan velvollisuudesta Fagerroosin tarkoittamaan julkiseen oikaisuun. Kunnanhallituksen ei voida valituksessa esitetyillä perusteilla katsoa käyttäneen harkintavaltaansa väärin, kun se on kieltäytynyt tietojen oikaisusta.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 momentti
Kuntalaki 135 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Esittelijä Vuokko Alitalo

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anneli Aura, Jussi-Pekka Lajunen ja Marianne Kivistö.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Jorma Fagerroos kirjeitse
Jäljennös	✓ Kuhmoisten kunnanhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä kirjeitse
Oikeudenkäyntimaksu	260 euroa, laskutetaan myöhemmin

sil

Jäljennöksen oikeaksi todistaa
päätöksen antopäivänä

lainkäyttösihteeri Sirpa Laakso

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusaika luetaan siitä, kun ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan tai kuntayhtymän yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä
- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet